

तथात्रिषुयुगेषु त्रीन्वर्णानवलंब्य धर्मस्तपोरूपःपरिनिष्ठितः प्रतिष्ठितोभूत् ॥ धर्मं तपोलक्षणं शूद्रोयुगतोयुगत्रयेपिनलभते ॥ २६ ॥ किंतुहीनवर्णःशूद्रः कदाचित्सुमहत्त
पस्तप्यते ॥ कदातत्राहभविष्यदिति ॥ भविष्यत्कालवर्तिन्यांशूद्रयोन्यांशूद्रजातौ कलौयुगेतपश्चर्याभविष्यति नत्वेतत्कालिकेइतिभावः ॥ २७ ॥ यदेवमतोद्वापरेपि शूद्रजन्मन
स्तपोधारणं परमोऽधर्मः ॥ किमुताद्यत्रेतायां सशूद्रः वैनिश्चयेन तवविषयपर्यंतेदेशे समीपे महातपाभूत्वा दुर्बुद्धिरद्यतपति तेनैवहेतुनायं बालवधोजातः ॥ २८ ॥ उक्तमे
वदार्त्वायपुनराह ॥ योहीति ॥ योहिदुर्मतिः पार्थिवस्यविषये देशेपुरेवाऽधर्मं विहितधर्मलोपमकार्यं निषिद्धकृत्यंवाकरोति ॥ तदेवपुरेराज्येवाऽश्रीमूलमलक्ष्मीमूलंभ

त्रिभ्योयुगेभ्यस्त्रीन्वर्णान्धर्मश्चपरिनिष्ठितः ॥ नशूद्रोलभतेधर्मयुगतस्तुनरर्षभ ॥ २६ ॥ हीनवर्णोऽनृपश्रेष्ठतप्यतेसुमहत्तपः ॥ भविष्य
च्छूद्रयोन्यांहितपश्चर्याकलौयुगे ॥ २७ ॥ अधर्मःपरमोराजनृद्वापरेशूद्रजन्मनः ॥ सवैविषयपर्यंतेतवराजन्महातपाः ॥ २८ ॥ अद्य
तप्यतिदुर्बुद्धिस्तेन बालवधोऽत्ययं ॥ योऽत्यधर्ममकार्यंवाविषयेपार्थिवस्यतु ॥ २९ ॥ करोतिचाश्रीमूलंतत्पुरेवाऽदुर्मतिर्नरः ॥ क्षिप्रंचन
रकंयातिसचराजानसंशयः ॥ ३० ॥ अधीतस्यचतप्तस्यकर्मणःसुकृतस्यच ॥ षष्ठंभजतिभागंतुप्रजाधर्मेणपालयन् ॥ ३१ ॥ षड्वा
गस्यचभोक्तासौरक्षतेनप्रजाःकथं ॥ सत्त्वंपुरुषशार्दूलमार्गस्वविषयंस्वकं ॥ ३२ ॥ दुष्कृतंयत्रपश्येथास्तत्रयत्नंसमाचर ॥ एवंचेद्धर्म
वद्विश्वनृणांचायुर्विवर्धनं ॥ भविष्यतिनरश्रेष्ठबालस्यास्यचजीवितं ॥ ३३ ॥ इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवाल्मीकीयेउत्तरकांडेचतुःसप्त
तितमःसर्गः ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७६ ॥

वति ॥ तदनिवारयन्तराजाक्षिप्रंनरकंयाति इहामुत्रचपरमकर्मलंप्राप्नोति नात्रसंश
यः ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ नन्वन्यदीयाधर्मेण कथंराज्ञःकर्मलंप्राप्तिरतआह ॥ षड्वागस्येति ॥ रक्षार्थं धनधान्यपुण्यादिषड्वागवेतनभोक्ताकथंनरक्षेत् ॥ न्यायेनर
क्षायांधर्मादिषड्वागप्राप्तिवत् अरक्षणे अधर्मभागप्राप्तिरपीतिभावः ॥ अतःसत्त्वमिति ॥ ३२ ॥ यत्नं निवारणयत्नं ॥ ३३ ॥ इतिश्रीरामाभिरामेरामायणतिलकेवाल्मी
कीयेउत्तरकांडे चतुःसप्ततितमःसर्गः ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७६ ॥